

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/111/2020
Identifikačné číslo spisu: 4019200326
Dátum vydania rozhodnutia: 13.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4019200326.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Phone trader s.r.o., Hlavná 22, 943 01 Štúrovo, IČO: 50 045 822, zastúpený: JUDr. Štefan Mesároš, advokát, Štefánikova 84, 949 01 Nitra, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o všeobecnej správnej žalobe, konajúc o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/74/2019-49 z 31. októbra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 15S/74/2019-49 z 31. októbra 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“) podľa § 98 ods. 1 písm. f) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 100984838/2019 zo dňa 26.04.2019. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

2. Napadnutým rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Nitra č. 101438363/2018 z 25. júla 2018.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu vyplýva, že správny súd z týchto rozhodnutí zistil, že jediným účastníkom administratívneho konania bol daňový subjekt Phone trader s. r. o., u ktorého správca dane vykonal daňovú kontrolu a ktorý je v podanej žalobe proti vyššie označeným rozhodnutiam označený ako žalobca, pričom žaloba je podpísaná zaručeným elektronickým podpisom advokáta JUDr. Štefana Mesároša.

4. Spoločne so žalobou boli správne súdu doručené dve plnomocenstvá, a to konkrétne plnomocnenstvo z 21. júna 2018, ktorým spoločnosť Phone trader s. r. o. ako splnomocniteľ splnomocnila D.. F. U., Kasárenská 26, Štúrovo k plnému zastupovaniu spoločnosti, okrem iného i „vo veciach súdnych sporov a všeobecného právneho zastupovania spoločnosti vo všetkých veciach, vrátane dať splnomocnenie advokátom a ďalším osobám na právne zastupovanie spoločnosti vo všetkých veciach, vrátane na postúpenie tohto splnomocnenia ďalším spolupracujúcim osobám, a na preberanie a podávanie písomností v mene splnomocniteľa, ...“ a plnomocnenstvo z 28. mája 2019, ktorým vyššie menovaný D.. F. U. ako splnomocnenec spoločnosti Phone trader s. r. o. na základe splnomocnenia z 21. júna 2018 splnomocnil advokáta JUDr. Štefana Mesároša na „moje zastupovanie vo veci podania žaloby na preskúmanie rozhodnutia Daňového úradu Nitra č. 101438363/2018 z 25.7.2018 v spojení s rozhodnutím Finančného riaditeľstva SR Banská Bystrica č. 100984838/2019 zo dňa 26.4.2019.“

5. Správny súd zastával názor, že pre splnenie procesných podmienok konania je potrebné, aby súčasťou spisu bolo také plnomocnenstvo, ktorým označený žalobca, t.j. spoločnosť Phone trader s. r. o. priamo udelil splnomocnenie pre zvoleného advokáta. Z uvedeného dôvodu vydal uznesenie č. k. 15S/74/2019-29 z 3. júla 2019, ktorým vyzval žalobcu na predloženie plnomocnenstva, ktorým žalobca splnomocnil advokáta JUDr. Štefana Mesároša na zastupovanie vo vyššie označenej veci, a to pod následkom odmietnutia žaloby. Uznesenie bolo doručené advokátovi JUDr. Štefanovi Mesárošovi. Dňa 31. júla 2019 bolo súdu elektronicky doručené plnomocnenstvo z 12. júla 2019, ktorým priamo žalobca splnomocnil advokáta JUDr. Štefana Mesároša na „naše zastupovanie vo veci podania žaloby na preskúmanie rozhodnutia Daňového úradu Nitra č. 101438363/2018 z 25.07.2018 v spojení s rozhodnutím Finančného riaditeľstva SR Banská Bystrica č. 100984838/2019 z 26.04.2019.“

6. Krajský súd v Nitre, ako súd vecne a miestne príslušný na konanie v predmetnej veci posudzoval otázku, či sú splnené podmienky, za ktorých môže vo veci konať, pričom dospel k záveru, že správnu žalobu zo dňa 27. mája 2019 (zo dňa 27. júna 2019- pozn. kasačného súdu) proti rozhodnutiu žalovaného v spojení s rozhodnutím Daňového úradu Nitra je potrebné podľa ust. § 98 ods. 1 písm. f/ SSP odmietnuť z dôvodu, že žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 alebo § 50.

7. V predmetnej veci mal správny súd za nesporné, že žaloba bola spísaná 27. júna 2019 a v ten istý deň aj podaná na tamojší súd advokátom JUDr. Štefanom Mesárošom, ktorý sa v nej označil za právneho zástupcu žalobcu. Prílohou podanej žaloby bolo splnomocnenie z 21. júna 2018 (udelené žalobcom pre D.. F. U. na zastupovanie žalobcu) a plnomocnenstvo z 28. mája 2019 (udelené D.. F.Š. U. pre JUDr. Štefana Mesároša na zastupovanie D.. F.T. U.). Plnomocnenstvo z 28. mája 2019 udelené D.. F. U. pre advokáta JUDr. Štefana Mesároša jednoznačne neoprávňovalo advokáta na podanie predmetnej žaloby v mene žalobcu, čo je zrejmé už i z textu tohto splnomocnenia, nakoľko D.. F. U. splnomocnil advokáta na „moje zastupovanie vo veci podania žaloby“, teda nie na zastupovanie žalobcu. D.. F. U. nebol účastníkom predmetného daňového konania v predmetnej veci a nebol ani štatutárnym zástupcom spoločnosti žalobcu, preto podľa názoru súdu nemohol ani právne relevantným spôsobom a s právnymi následkami udeliť plnomocnenstvo na „moje zastupovanie vo veci podania žaloby“, ale ani na zastupovanie spoločnosti žalobcu. Neoprávňovalo ho k tomu ani splnomocnenie z 21. júna 2018 na zastupovanie, ktoré mu udelila spoločnosť žalobcu na plné zastupovanie spoločnosti. Z uvedeného vyplýva, že k podanej žalobe nebolo pripojené splnomocnenie udelené spoločnosťou žalobcu pre advokáta JUDr. Štefana Mesároša napriek tomu, že táto povinnosť je výslovne zakotvená v ust. § 182 ods. 2 písm. a/ SSP a nejedná sa ani o jednu z výnimiek uvedených v § 49 ods. 1, 2 SSP.

8. Predmetné podanie z 27. júna 2019 správny súd posúdil ako neúplné podanie vo veci samej a žalobcu vyzval na jeho doplnenie v stanovenej lehote pod následkom odmietnutia žaloby, pričom uznesenie obsahujúce predmetnú výzvu doručil advokátovi JUDr. Štefanovi Mesárošovi. Postupoval teda v súlade s ust. § 59 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil. Dňa 31. júla 2019 bolo správne súdu doručené plnomocnenstvo z 12. júla 2019 udelené žalobcom pre advokáta JUDr. Štefana Mesároša na zastupovanie žalobcu vo veci podania žaloby proti rozhodnutiu Daňového úradu Nitra a rozhodnutiu žalovaného.

9. Správny súd mal z to, že žalobca mal povinnosť byť zastúpený advokátom už od okamihu spisovania žaloby, čo v preskúmvanej veci splnené nebolo. Tomuto záveru zodpovedá aj dátum na plnomocenstve z 12. júla 2019, podľa ktorého žalobca toto plnomocenstvo udelil advokátovi JUDr. Štefanovi Mesárošovi v uvedený deň (12. júla 2019), teda preukázateľne po podaní správnej žaloby z 27. júna 2019. Uvedené bezpochyby preukazuje, že žalobca nebol právne zastúpený už v čase spísania a ani podania žaloby, pričom povinnosť žalobcu byť zastúpený už pri spísaní žaloby jednoznačne vyplýva z ust. § 49 ods. 1 veta druhá SSP. Z dátumu udelenia splnomocnenia pre advokáta by malo byť zrejmé, že sa vzťahovalo už aj na spísanie žaloby, čo žalobca nepreukázal, nakoľko súdu bolo predložené plnomocenstvo udelené žalobcom po spísaní a podaní žaloby na súd.

10. Podľa názoru správneho súdu nemožno akceptovať dodatočné zvolenie advokáta, ktoré ako vyplýva zo samotného plnomocenstva z 12. júla 2019 bolo realizované po podaní žaloby. S poukazom na uvedené potom súd dospel k záveru, že procesná podmienka povinného právneho zastúpenia už pri spisovaní a podaní žaloby nebola splnená, čo bolo dôvodom na odmietnutie žaloby podľa ust. § 98 ods. 1 písm. f/ SSP. Uvedený nedostatok procesnej podmienky konania by bolo možné podľa správneho súdu považovať za odstránený v prípade, ak by žalobu podal sám žalobca a následne by si z vlastnej iniciatívy alebo v súdom určenej lehote zvolil na zastupovanie advokáta a túto skutočnosť by preukázal správne súdu písomným splnomocnením. Procesné úkony, ktoré žalobca uskutočnil sám počas trvania nedostatku povinného zastúpenia by mali riadne právne účinky a považovali by sa za úkony v zastúpení. Správny súd by na tieto úkony musel prihliadať, ako keby boli urobené v mene žalobcu a ním zvoleným advokátom. V predmetnej veci je ale iná situácia, pretože procesný úkon spísania a podania žaloby neuskutočnil žalobca, ale urobil tak 27. júna 2019 advokát na základe splnomocnenia z 21. júna 2018 a plnomocenstva z 28. mája 2019, ktoré ho ale k takémuto úkonu v mene žalobcu neoprávňovali a plnomocenstvo z 12. júla 2019 bolo udelené žalobcom pre právneho zástupcu až po spísaní a podaní žaloby v predmetnej veci.

II.

Kasačná sťažnosť, stanoviská

11. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (ďalej aj ako „sťažovateľ“) prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu riadne a včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť odôvodňoval § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP.

12. Sťažovateľ poukázal na aplikáciu priameho zastúpenia podľa § 23 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v zmysle ktorého udelil sťažovateľ D.. U. plnú moc na vykonávanie právnych úkonov, o.i. na zastupovanie v súdnych sporoch a možnosť dať sa zastúpiť substitučným splnomocnencom. Namietal, že právne úkony D.. U. tak mali priamy dosah na právne postavenie splnomocniteľa - sťažovateľa. V tejto súvislosti sťažovateľa namieta, že správny súd nesprávne vyhodnotil otázku právnych účinkov plnomocenstva udeleného D.. U. JUDr. Mesárošovi, keďže podľa sťažovateľa toto plnomocenstvo vyjadrovalo zrozumiteľným a bezpochybným spôsobom, že D.. U. konal ako splnomocnenec sťažovateľa. Sťažovateľ uviedol, že slovné spojenie „na moje zastupovanie“ je potrebné vnímať v zmysle logického výkladu syntaxu, z ktorého explicitne vyplýva, že D.. U. konajúc ako splnomocnenec sťažovateľa splnomocnil JUDr. Mesároša na zastupovanie v právnej veci podania žaloby.

13. Neakceptovaním plnomocenstiev podľa sťažovateľa správny súd konal v rozpore s právnou úpravou. Sťažovateľ ďalej uviedol, že plnomocenstvom, ktorým priamo splnomocnil zvoleného advokáta reagoval na výzvu krajského súdu, pričom týmto osvedčil vôľu byť zastúpený JUDr. Mesárošom v právnej veci žaloby a to bez ohľadu na skutočnosť, že plnomocenstvo bolo datované až po podaní žaloby. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sz'a/5/2008 a namietal, že postup krajského súdu považuje za formalistický a poukázal na to, že krajský súd v konaní uskutočňoval právne úkony vo vzťahu k sťažovateľovi prostredníctvom JUDr. Mesároša, čiže ho považoval za právneho zástupcu.

14. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že ju považuje za nedôvodnú a navrhol aby ju kasačný súd zamietol.

III.

Právny názor kasačného súdu

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.) postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, preto postupom podľa § 462 ods. 1 S.s.p. napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

Podľa ustanovenia § 464 ods. 2 S.s.p. ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred kasačným súdom na základe skoršej kasačnej sťažnosti podanej tým istým sťažovateľom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na svoje skoršie rozhodnutia, a ak sa v celom rozsahu stotožňuje s ich odôvodnením, ďalšie dôvody už nemusí uvádzať.

16. Kasačný súd po podrobnom preštudovaní predloženého súdneho spisu zistil, že rozhodovanie o kasačnej sťažnosti je vecou obdobnou, ktorá bola predmetom konania pred kasačným súdom vo veciach sp. zn. 8Sžfk/107/2020, sp. zn. 5Sžfk/20/2020, sp.zn. 3Sžfk/22/2020, sp. zn. 4Sžfk/20/2020 a sp. zn. 8Sžfk/26/2020.

17. Vo vyššie uvedených veciach bol sťažovateľom rovnaký subjekt - spoločnosť Phone trader s.r.o., so sídlom Hlavná 22, 943 01 Štúrovo, IČO: 50 045 822, preto kasačný súd vo svojom odôvodnení rozhodnutia len poukazuje na svoje skoršie rozhodnutia, s ktorými sa plne stotožňuje a konštatuje, že z dôvodov tam uvedených podľa ustanovenia § 462 ods. 1 S.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

18. O trovách kasačného konania rozhodne krajský súd podľa § 467 ods. 3 SSP v spojení s § 167 SSP.

19. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.